

SFÂNTUL **NICOLAE**
VELIMIROVICI
EPISCOPUL OHRIDEI ȘI JICEI

TÂLCUIRE LA
**TATĂL
NOSTRU**

traducere din limba sârbă
Adrian Tănăsescu-Vlas

tipărită cu binecuvântarea
**PREASFINȚITULUI
PĂRINTE GALACŢION**
Episcopul Alexandriei și
Teleormanului

București 7516/2008

PREȘANIA

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

TATĂL NOSTRU

CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Când norii tună, iar oceanele vuiesc, ele te cheamă:
Domnul nostru! Când stelele cad și focul izbucnește din
pământ, ele îți spun: *Făcătorul nostru!* Când bobocii flo-
rilor se deschid și ciocârlile adună fân uscat ca să le facă
puilor cuiburi, ele Îți cântă: *Stăpânul nostru!* Iar când
ridic eu ochii mei spre tronul Tău, Îți șoptesc Ție: *Tatăl
nostru!*

A fost o vreme, îndelungată, cumplită vreme, când și
oamenii Îți ziceau și Te numeau Domn, sau Făcător,
sau Stăpân! Așa a fost, cu adevărat, când omul simțea

că este numai un lucru între lucruri. Dar acum, mulțumită Fiului Tău Unuia-Născut și Celui mai bun dintre fiii Tăi, am învățat numele Tău cel adevărat. Drept aceea și eu îndrăznesc să Te chem împreună cu Hristos:
Tată!

Dacă Te numesc *Domn*, cu frică mă plec înaintea Ta ca un rob în gloata robilor.

Dacă Te numesc *Făcător*, mă despart de Tine la fel cum se desparte noaptea de zi sau frunza de pomul său.

Dacă Te privesc și zic *Stăpân*, sânt ca o piatră între pietre și ca o cămilă între cămile.

Dar dacă deschid buzele mele și șoptesc *Tată*, dragostea ia locul fricii, pământul privește înălțat mai aproape de cer, și merg alături de Tine ca alături de un prieten în grădina acestei lumi, împărtășind slava și pătimirea și puterea Ta.

Tatăl nostru! Tu ești Tatăl nostru, al tuturor: Te-aș micșora pe Tine și m-aș micșora și pe mine dacă Te-aș numi: *Tatăl meu!*

Tatăl nostru! Tu te îngrijești atât de mine, care sânt unul singur, dar mai vârtos de întreaga lume. Scopul tău este Împărăția Ta, iar nu un singur om. Iubirea de sine Îți strigă: *Tatăl meu!*, în timp ce dragostea Îți strigă: *Tatăl nostru!*

În numele tuturor oamenilor, care sânt frații mei, eu mă rog Ție: *Tatăl nostru!*

În numele tuturor făpturilor care mă împresoară și cu care m'ai întrețesut, eu mă rog Ție: *Tatăl nostru!*

Eu mă rog Ție, Tată al cosmosului, pentru un singur lucru mă rog Ție: fie ca să răsară cât mai degrabă ziua cea mare când toți oamenii, vii și morți, împreună cu îngerii și cu stelele, cu cele însuflețite și cu cele neînsuflețite, Te vor chema cu numele Tău cel adevărat:
Tatăl nostru!

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Către ceruri ridicăm ochii noștri întotdeauna când Te chemăm și spre pământ îi coborâm când ne amintim de păcatele noastre. Întotdeauna sântem în prăpastie din pricina slăbiciunilor noastre și a păcatelor noastre. Tu ești întotdeauna întru înălțime, precum se și cuvine măririi Tale și strălucirii Tale.

Tu ești întotdeauna în cer când sântem nevrednici să Te primim, dar cu plăcere Te pogori la noi, în sălașurile noastre pământești, când însetăm după Tine și când deschidem Ție ușa noastră.

Dar și de Te pogori la noi, totuși rămâi în cer; în cer locuiești, prin cer umbli și cu cerul împreună Te apleci până în valea noastră.

Cerul este departe, foarte departe, pentru omul al cărui duh și a cărui inimă sânt întoarse de la Tine sau care-și bat joc când se pomenește numele Tău. Dar el este aproape, foarte aproape, pentru omul care ține întotdeauna deschisă ușa sufletului său și așteaptă să vii Tu, Cel mai drag dintre oaspeți.

Dacă ar fi să-l punem alături de Tine pe omul cel mai drept, Tu Te înalți mai presus de el ca cerurile mai presus de valea pământului, ca viața veșnică mai presus de împărăția morții.

Noi sântem dintr'un material stricăcios și putrezitor: cum am putea să stăm la aceeași înălțime cu Tine, Tinerețe și Putere Fără de moarte!

Tatăl nostru, Care întotdeauna ești mai presus de noi, apleacă-Te până la noi și ne ridică până la Tine. Ce altceva sântem, fără numai limbi alcătuite din țărână ca să laude slava Ta? Țărâna ar fi mută pe vecie și n-ar putea rosti numele Tău fără noi, Doamne. Cum poate țărâna să Te cunoască dacă nu prin noi? Cum ai putea să faci minuni din țărâna moartă dacă nu prin noi?

O, Tatăl nostru!

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI.
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN

Sfințindu-Te, nu Te facem mai sfânt pe Tine, ci pe noi înșine ne sfințim. Minunat este numele Tău! Oamenii se ceartă pe acest pământ pentru nume: al cărui nume este mai mare. Bine ar fi ca numele Tău să fie amintit în aceste certuri, căci toate limbile flecare ar amorți și toate marile nume omenești, împletite laolaltă, nu s-ar putea asemui cu numele Tău, Sfinte, Preasfinte!

Când oamenii vor să sfințească numele Tău, roagă natura să îi ajute. Iau piatră și lemn ca să facă biserici;

împodobesc altarele cu mărgăritare și flori și fac foc din plante, surorile lor, și iau tămâie de la cedri, frații lor, și sprijină glasurile lor prin glasul clopotului, și cheamă vietățile în ajutor ca să sfințească numele Tău. Natura e curată ca stelele Tale și nevinovată ca îngerii Tăi, Doamne. Îndură-Te de noi pentru curata și nevinovata natură, care împreună cu noi sfințește numele Tău, Sfinte, Preasfinte.

Cum vom sfinți numele Tău?

Oare prin bucurie nevinovată?

Atunci îndură-te de noi, pentru pruncii noștri nevinovați.

Oare prin pătimire?

Atunci caută spre mormintele noastre.

Oare prin jertfelnicie?

Atunci adu-Ți aminte de ostenele mamelor, Doamne!

Numele Tău este mai tare decât oțelul și mai strălucitor decât lumina. Ferice de omul ce se nădăjduiește întru Tine și se luminează cu numele Tău. Nebunii zic: „Sântem înarmați cu oțel, cine ne poate sta împotriva?” Iar Tu nimicești împărății cu găze nevăzute!

Înfricoșat este numele Tău, Doamne! El strălucește și pârzolește precum un mare nor de foc. Nimic nu este sfânt sau înfricoșat, dacă nu-i legat de numele Tău. Dă-mi, Sfinte, dă-mi ca prieteni pe cei în ale căror piepturi este înscris numele Tău, iar de dușmani pe cei ce nu doresc să știe nimic de Tine – fiindcă asemenea prieteni au să-mi rămână prieteni până la moarte, iar asemenea dușmani au să îngenuncheze în fața mea și să se dea bătuți îndată ce o să se sfărâme oțelul lor.

Sfânt și înfricoșat este numele Tău, Sfinte, Preasfinte!

Fie ca să ne amintim de numele Tău în tot ceasul bucuriei noastre și al istovirii noastre din această viață așa cum ne amintim de el în ceasul morții, Tată Ceresc al nostru, Preasfântul nostru Tată!

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Să vie Împărăția Ta, Mare Împărate! Ne-am săturat de împărății care numai la arătare sânt mai mari decât ceilalți oameni, dar care zac în mormintele noastre deopotrivă cu cerșetorii și cu robii.

Ne-am săturat de împărății care mai ieri și-au trâmbițat puterea asupra țărilor și popoarelor, iar astăzi se plâng că îi dor dinții!

Ne-am săturat de ei ca de niște nori care aduc prepelițe în loc de ploaie. „Iată, acesta este om înțelept. Dă-i lui coroana!” striga mulțimea. Coroanei îi e totuna pe al cui cap stă. Însă Tu, Doamne, cunoști înțelepciunea înțelepților și domnia muritorilor. Vrei să-Ți repet ceea ce știi deja? Vrei să Îți spun cum cel mai înțelept dintre noi a domnit asupra noastră de parcă ar fi fost prost bătă?

„Iată, acesta este om puternic. Dă-i coroana!”, strigă mulțimea iarăși, în altă epocă și generație. Și așa, coroana a călătorit tăcută de pe un cap pe altul, dar Tu, Atotputernice, știi cât prețuiește tăria sufletească a celor înalți și domnia celor puternici. Tu știi cu câtă slăbiciune au stăpânit puternicii împărățiile lor.

Acum am învățat prin pătimire că nu este alt împărat afară de Tine. Sufletul nostru însetează de Împărăția Ta și de domnia Ta. Rătăcind de colo-colo, oare n-am fost destul de defăimați și de răniți, noi, urmașii vii de pe mormintele micilor împărați și împărății? Noi ne rugăm Ție acum să vii în ajutorul nostru.

Să vie Împărăția Ta la arătare – Împărăția Înțelepciunii, a Părinției și a Puterii Tale! Fie ca acest pământ, care de mii de ani este câmp de luptă, să ajungă casă în care Tu să fii gazdă, iar noi – oaspeții Tăi. Vino, Împărate, tronul gol Te așteaptă! Odată cu Tine va veni armonia, iar odată cu armonia – frumusețea. Ne-am săturat de alte împărății; de aceea Te și așteptăm acum, Mare Împărate, pe Tine și Împărăția Ta!

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cerul și pământul sânt țarinile Tale, Tată. Pe una dintre țarini semeni stele și îngeri, iar pe cealaltă – spini și oameni. Stelele se mișcă potrivit vocii Tale. Îngerii cântă la stele ca la niște harfe, potrivit vocii Tale. Dar omul întâlnește alt om și întreabă: „Ce este voia lui Dumnezeu?”

Până când n-are să știe omul voia Ta? Până când se va înjosi înaintea spinilor de la picioarele sale? Tu l-ai făcut ca să fie deopotrivă cu îngerii și cu stelele, dar, iată, și spinii sânt mai presus de el.

Dar iată că omul, dacă vrea, poate să rostească numele Tău mai bine decât spinii, deopotrivă cu îngerii și cu stelele. Tu, Dătătorule al duhului și Dătătorule al vocii, dă-i omului voia Ta.

Voia Ta este înțeleaptă și limpede și sfântă. Această voie mișcă cerurile: de ce n-ar mișca și pământul, care față de cer e ca o picătură într'un ocean?

Voia Ta este înțeleaptă. Ascult povestea neamurilor trecute, privesc spre cer și știu că stelele se mișcă așa cum s-au mișcat mii de ani, întotdeauna după aceeași lege, și că aduc vara și iarna atunci când trebuie. Cu înțelepciune lucrând, Tu nu ești niciodată ostenit, Tatăl nostru. Nici un lucru nebunesc nu-și află loc vreodată în planul Tău. Tu ești la fel de proaspăt în înțelepciune și bunătate acum ca și în cea dintâi zi a Facerii, iar mâine vei fi la fel ca astăzi. Voia Ta este sfântă, fiindcă e înțeleaptă și proaspătă. Sfințenia este nedespărțită de Tine cum sântem noi nedespărțiți de aer. Tot ce nu este sfânt trebuie să suie la cer treptat, însă nimic nesfânt nu se pogoară vreodată din cer, de la tronul Tău, Tată.

Noi ne rugăm Ție, Sfinte Tată al nostru, să faci să răsară cât mai degrabă ziua când voia tuturor oamenilor va fi înțeleaptă, proaspătă și sfântă ca voia Ta, și când toate fapăturile de pe pământ se vor mișca în împreună-glăsuire cu stelele de pe cer, și când planeta noastră va cânta în cor cu toate minunatele Tale stele: Doamne, învață-ne!

Dumnezeule, călăuzește-ne!

Tată, mântuiește-ne!

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cine dă trup, acela dă și suflet, și cine dă văzduh, acela dă și pâine. Copiii Tăi, Dăruitorule Milostive, așteaptă de la Tine toate cele de trebuință.

Cine va lumina fețele lor dimineața dacă nu Tu, cu lumina Ta? Cine va priveghea noaptea asupra răsufării lor când dorm dacă nu Tu, Cel mai neobosit decât toți străjerii?

Unde am putea să semănăm pâinea de zi cu zi dacă nu în țarina Ta? Cu ce am putea să împrespătăm această țarină dacă nu cu roua Ta cea de dimineață? Cum i-am da viață dacă nu cu lumina Ta și cu văzduhul Tău? Cum am putea să mâncăm pâinea dacă nu cu gura pe care ne-ai făcut-o Tu?

Cum am putea să ne bucurăm și să Îți mulțumim că

sântem hrăniți, dacă nu prin duhul pe care l-ai suflat în noroiul lipsit de viață și ai făcut din el minune, Tu, Cel mai minunat Artist?

Nu mă rog Ție pentru pâinea mea, ci pentru pâinea noastră. Ce folos dacă am pâine numai eu, când frații mei flămânzesc împrejurul meu? Ar fi mai bine și mai drept dacă s'ar lua de la mine o asemenea pâine amară a iubirii de sine; mai bine să rabd de foame împreună cu frații mei. Nu poate fi voia Ta să-ți dea mulțumită un singur om, în timp ce sute Te blesteamă.

Tatăl nostru, dă-ne nouă pâinea noastră, ca să Te slăvim într'un glas și să ne amintim cu bucurie de Tatăl nostru Cel ceresc. Astăzi ne rugăm pentru ziua de astăzi.

Ziua aceasta este mare: în ea s'au născut nenumărate fapte noi. Nenumărate fapte noi, care nu au fost ieri și care mâine nu vor fi, se nasc astăzi sub aceeași lumină a soarelui, împreună cu noi umblă pe una dintre stelele tale și cu noi dimpreună grăiesc Ție: pâinea noastră.

O, Mare Gazdă! Oaspeții Tăi sântem de dimineța până seara, la masa Ta ședem și pâinea Ta așteptăm. Nimeni afară de Tine n-are dreptul să zică: pâinea mea. Pâinea este a Ta.

Nimeni afară de Tine nu are drept asupra zilei de mâine și asupra pâinii de mâine, ci numai Tu și aceia dintre locuitorii pământului pe care îi poștești Tu.

Dacă e după voia Ta ca sfârșitul zilei de astăzi să fie linia despărțitoare dintre viața și moartea mea, mă voi pleca în fața voii Tale sfinte.

Dacă e voia Ta ca mâine să fiu din nou tovarăș de călătorie al marelui soare și oaspete la masa Ta, voi da din nou mulțumită Ție, precum o fac zi de zi.

Și mă voi pleca în fața voii Tale iarăși și iarăși, precum fac îngerii din cer, Dăruitorule al tuturor darurilor trupești și duhovnicești!

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Mai ușor este pentru om să greșească față de legile Tale decât să le înțeleagă, Tată. Dar pentru Tine nu-i ușor să ne ierți greșelile dacă noi nu-i iertăm pe cei care greșesc față de noi. Fiindcă Tu ai întemeiat lumea pe măsură și pe rânduială. Cum ar putea echilibrul acesta să se păstreze în lume dacă ai avea o măsură pentru noi și alta pentru aproapele nostru, sau dacă ne-ai da pâine în vreme ce noi dăm aproapelui nostru piatră, sau dacă ne-ai ierta păcatele în timp ce noi ne spânzurăm aproapele pentru greșelile sale? Cum s'ar păstra atunci măsura și rânduiala în lume, Păstrătorule al legii, Tată?

Și totuși, Tu ne ierți mai mult decât putem noi ierta fraților noștri. Noi spurcăm pământul în fiecare zi și în fiecare noapte prin fărădelegile noastre, în timp ce Tu ne cercetezi în fiecare zi cu ochiul neîntunecat al soarelui Tău și trimiți în fiecare noapte iertarea Ta cea milostivă prin stele, luminoșii străjeri de la porțile curții Tale, Împărătescule Tată al nostru!

Tu ne faci de rușine în fiecare zi, Preamilostive: fiindcă atunci când așteptăm pedeapsă, ne trimiți milă; când așteptăm tunetele Tale, ne trimiți seară pașnică, și când așteptăm întuneric, ne trimiți strălucirea soarelui.

Tu ești întotdeauna mai presus de păcatele noastre și întotdeauna ești măreț în răbdarea Ta cea tăcută.

Vai de nebunul care crede că Te tulbură cu vorbe huli-toare! El e ca un copil care aruncă supărat un grăunte de nisip în mare, ca să împingă întreaga mare din locul său. Dar marea doar încrețește pielea sa pe deasupra și prin puterea sa uriașă întărită în continuare neputința-i copilărească și supărată.

Iată, toate păcatele noastre sânt de obște și sântem cu toții răspunzători pentru păcatele tuturor. Drept aceea, nu se află pe pământ oameni cu totul drepti, fiindcă toți dreptii au de luat asupra lor unele păcate ale păcătoșilor. Greu e să fii om drept fără de prihană, fiindcă nu se află nici un drept care să nu poarte pe umerii săi măcar un păcătos. Dar fă-mă să înțeleg, Tată, cum se face că cu cât mai mult poartă pe umeri dreptul păcate ale păcătoșilor, cu atât este mai drept? Tatăl nostru ceresc, Care trimiți pâine de dimineața până seara copiilor Tăi și primești greșelile lor ca plată, ușurează povara Drept-slăvitorilor și luminează întunericul păcătoșilor!

Pământul este plin de păcate, dar este plin și de rugăciuni; el este plin de rugăciunile dreptilor și de deznădejdea păcătoșilor. Oare nu este deznădejdea începutul rugăciunii?

Tu trebuie să fii biruitor în cele din urmă. Împărăția Ta se va întemeia pe rugăciunile dreptilor. Voia Ta va ajunge lege pentru toți oamenii, precum e deja lege pentru îngeri. Și atunci, de ce ar întârzia Tatăl nostru să ierte păcatele muritorilor, dând astfel pildă de milostivire și de iertare?

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cât de puțin îi trebuie omului ca să-și întoarcă fața de la Tine înspre idoli!

El e împresurat de către ispite ca de un vifor, și e neputincios ca spuma unui râu zbuguiat de munte.

Dacă-i bogat, îndată cugetă că este deopotrivă cu Tine, sau Te pune mai prejos de el, sau își împodobește casa cu icoanele Tale ca și cu niște obiecte decorative.

Dacă răul bate la ușa lui, cade în ispita de a se tocni cu Tine sau de a Te lepăda cu totul.

Dacă îl chemi să se jertfească, se răzvrățește. Dacă-l trimiți la moarte, tremură.

Dacă-l îmbii cu toate desfătările pământului, e în primejdie să-și otrăvească și să-și omoare propriul suflet.

Dacă descoperi ochilor lui legile purtării Tale de grijă, el cârtește: „Lumea e minunată și în sine, și fără Făcător.”

Ne umple de neliniște lumina Ta, Luminate Tată al nostru, ca pe niște fluturi de noapte. Când ne chemi la

lumină, noi dăm fuga la întuneric; când sântem puși în întuneric, căutăm lumină.

Înainte noastră se află mreaja multor căi, însă ne temem să mergem până la capăt pe vreuna din ele, fiindcă la orice capăt ne așteaptă și ne momesc ispite.

Iar calea ce duce la Tine este tăiată de multe ispite și de multe, multe prăpăstii. Înainte să vină ispita asupra noastră, pare că ne urmezi ca un nor luminos, dar când ispita vine, dispari. Noi ne agităm tulburați și ne punem întrebarea chinuitoare: când ne-am înșelat, atunci când am crezut că ești de față sau atunci când am crezut că lipsești?

În toate ispitele noastre ne întrebăm: „Tu ești Tatăl nostru?” Toate ispitele noastre ne aduc în minte aceeași întrebare pe care tot ce este în jurul nostru ne-o aduce în minte în fiecare zi și în fiecare noapte:

Ce gândești despre Domnul?

Unde este El și cine este El?

Ești cu El sau ești fără El?

Dă-mi putere, Tatăl și Făcătorul meu, ca să pot în fiecare clipă, fie ea luminoasă ori întunecată, a vieții mele, să răspund la fiecare ispită cu puțință unul și același lucru: Domnul este Domnul. El e acolo unde sânt eu și acolo unde nu sânt eu.

Eu tind întotdeauna pățimașă mea inimă către Dânsul și mâinile mele către sfintele Lui veșminte ca un copil către Tatăl său Cel iubit.

Cum aș putea trăi fără El? Asta ar însemna că pot să trăiesc în același timp și fără mine însumi. Cum aș putea să fiu împotriva Lui? Asta ar însemna că sânt în același timp și împotriva mea.

Fiul drept urmează tatălui său cu cinstire, pace și bucurie. Suflă însuflarea Ta în sufletul nostru, Tată, ca să fim fii drepecți ai Tăi.

TATĂL NOSTRU,
CARELE EȘTI ÎN CERURI.
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU,
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cine ne va slobozi de rău dacă nu Tu, Tatăl nostru?
Cine va întinde mâinile către copiii ce se îneacă dacă
nu tatăl lor?
Pe cine privește mai mult curățenia și frumusețea casei
dacă nu pe stăpânul ei?
Tu ne-ai chemat dintru nimic ca să fim ceva, dar noi
legăm prieteșug cu răul și astfel ne întoarcem în nimic.
Înfășurăm în jurul inimii noastre șarpele de care ne
temem cel mai mult.
Din toată puterea noastră strigăm împotriva întunerici-
cului, dar întunericul trăiește în sufletele noastre: mi-
crobii întunericului și microbii morții.

Ne luptăm într'un glas cu răul, iar răul se strecoară pe tăcute în casa noastră; în timp ce noi strigăm, răul cucerește poziție după poziție și ajunge mai aproape de inima noastră.

Stai, Preainalte Tată, stai între noi și rău, și vom înălța inimile noastre, și răul are să sece cum seacă sub arșița soarelui izvorul de lângă cale.

Tu ești cu mult deasupra noastră și nu simți cum crește răul, dar noi ne înăbușim sub el. Iată, răul crește în noi pe zi ce trece, sub ochii noștri, și întinde îmbelșugatele sale roade în toate părțile.

Soarele ne spune „Bună dimineața!” zilnic și ne pune între-barea: ce avem să-I arătăm Marelui nostru Împărat? Și noi Îi arătăm doar vechile roade stricate ale răului. Dumnezeuule, oare nu e țărâna cea nemișcată și fără viață mai curată decât omul care se află în slujba răului?

Iată, ne-am zidit casele și castelele prin văi și gropi ale pământului. Ție nu-Ți va fi greu să poruncești râurilor Tale să înece toate aceste văi și toate aceste gropi, curățând pământul de oameni și de faptele lor cele rele.

Dar Tu ești mai presus de mânia noastră și de sfaturile noastre. Dacă ai asculta sfaturile omenești, ai fi nimicit lumea până la temelii și Te-ai fi îngropat pe Tine Însuți în ruine.

O, Cel mai înțelept dintre toți tații! Tu totdeauna zâmbești în frumusețea și nemurirea Ta cea dumnezeiască și, iată, din zâmbetul Tău cresc stele! Întotdeauna preschimbi zâmbind răul nostru în bine și altoiești pomul binelui pe pomul răului, și astfel vindeci cu răbdare Grădina Raiului cea lăsată în părăsire de către noi. Tu cu răbdare vindeci și cu răbdare zidești. Cu răbdare zidești a Ta Împărăție a binelui, Împăratul și Tatăl nostru. Ne rugăm Ție: slobozește-ne de rău și umple-ne de bine, Tu, desăvârșită deșertare de rău și umplere de bine.

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Stelele și soarele sânt cetățeni ai Împărăției Tale, Tată. Înscrie-ne și pe noi în această oaste strălucitoare.

Planeta noastră este mică și întunecată, dar este lucrul Tău, zidirea Ta și însuflarea Ta. Cum poate să iasă din mâinile Tale ceva ce nu e mare? Totuși, prin micimea și întunecarea noastră, noi facem mic și întunecat locul sălășluirii noastre. Da, pământul este mic și întunecat de câte ori îl socotim împărăție a noastră și când ne închipuim ca niște nebuni că sântem împărați ai lui.

Iată, între noi sânt mulți care au fost împărați pe pământ și care acum, stând pe ruinele tronurilor lor, se miră și întrebă: „Unde sânt împărățiile noastre?” Și multe sânt împărățiile care nu știu ce s'a întâmplat cu împărații lor. Fericit omul care privește prin nori și șoptește graiuri pe care le aud: „A Ta este Împărăția!”

Ceea ce numim *împărăția noastră pământescă* e plin de viermi și e trecător ca bășicile pe un râu adânc. O grămadă de țărână pe aripile vântului! Numai Tu ai adevărata Împărăție și numai Împărăția Ta are Împărat. Ia-ne de pe aripile vântului, Milostive Împărate, mântuiește-ne de pe aripile vântului! Și fă-ne cetățeni ai veșnicei Tale Împărății, aproape de stelele și de sorii Tăi, aproape de îngerii și de arhanghelii Tăi, da, aproape de Tine, Tatăl nostru!

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

A Ta este puterea, fiindcă a Ta este Împărăția. Așanumiții împărați sânt neputincioși. Singura lor putere împăratească stă în titlurile lor împăratești, ce sânt de fapt doar titlurile Tale. Ei rătăcesc prin țărână, și țărâna merge unde vrea vântul. Sântem pribegi, umbre și țărână mișcătoare. Dar și când rătăcim și ne mișcăm, tot prin puterea Ta o facem. Prin puterea Ta ființăm și prin puterea Ta vom viaa. Dacă omul face binele, îl face cu puterea Ta, prin Tine; iar dacă face răul, îl face cu puterea Ta, însă prin sine. Tot ce se face, se face cu puterea Ta, folosită bine sau rău, întru înțelegere sau fără de înțelegere. Dacă omul folosește puterea Ta după voia Ta, Tată, atunci puterea Ta

este a Ta; iar dacă omul folosește puterea Ta după voia sa, atunci puterea Ta se cheamă a lui, și este rea.

Eu zic, Doamne, că atunci când Tu faci ce vrei cu puterea Ta, ea este bună, însă când cerșetorii, care au împrumutat putere de la Tine, se trufesc făcând ce vor cu puterea Ta ca și cum ar fi a lor, ea este rea. Și astfel, există un singur stăpân, dar sânt și oameni ce întrebuințează în chip samavolnic puterea Ta, da, întrebuințează particele ale puterii Tale, pe care cu milostivire o dai cu împrumut de la masa Ta cea bogată acestor muritori săraci de pe pământ.

Caută spre noi, Puternicule Tată, caută spre noi și nu te grăbi să trimiți puterea Ta țărâni pământești până ce nu va pregăti două odăi ca să Te încapă: bună-voirea și smerenia – bună-voirea ca să întrebuințeze spre bine darul împrumutat de la Dumnezeu și smerenia ca să-și aducă aminte întotdeauna că toată puterea din lume este a Ta, Mare Dătătorul de putere.

A Ta este puterea sfântă și înțeleaptă – dar când se află în mâinile noastre, puterea Ta este în primejdie să se spurce și să ajungă ne-sfântă și nebunească.

Tată, Care ești în ceruri, ajută-ne să cunoaștem și în fiecare zi să facem un singur lucru: să știm că toată puterea este a Ta și să întrebuințăm puterea Ta după voia Ta. Iată, sântem nefericiți, fiindcă am despărțit ceea ce-i de nedespărțit la Tine: am despărțit puterea de lumină, și am despărțit puterea de dragoste, și am despărțit puterea de credință, și în cele din urmă – iar asta este pricina cea dintâi a căderii noastre – am despărțit puterea de smerenie. Tată, unește, rugămu-Te, ceea ce fiii Tăi nebunește au despărțit.

Ne rugăm Ție: ridică la cinstea cea dintâi puterea Ta, care a fost lăsată în părăsire și necinstită: fiindcă, iată, oricum am fi, sântem copiii Tăi.

TATĂL NOSTRU
CARELE EȘTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ȘI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ȘI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ȘI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOȘTRI,
ȘI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEȘTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ȘI PUTEREA ȘI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

A Ta e slava cea împreună-veșnică cu Tine, Tatăl nostru Împărătesc. Ea ține de ființa Ta și nu atârnă de noi. Nu este slavă din vorbe ca slava muritorilor, ci este din aceeași esență netrecătoare ca și Tine. Da, ea este nedespărțită de Tine cum e lumina nedespărțită de soarele fierbinte. Cine a văzut centrul și periferia slavei Tale? Cine a ajuns slăvit fără să atingă Slava Ta?

Slava Ta cea strălucitoare ne înconjoară din toate părțile și ne privește în tăcere, parte zâmbind, parte mirându-se de frământările și de cântirea noastră omenească. Iar când tăcem, cineva ne șoptește în taină: sânteți copiii ai Tatălui slăvit.

O, cât este de dulce această slăvită șoaptă!

Ce am putea dori mai mult decât să fim copiii slavei Tale? Nu e aceasta îndeajuns? Fără îndoială, este îndeajuns pentru o viață adevărată. Dar, iată, oamenii vor să fie tați ai slavei. Iar acesta e începutul și culmea nenorocirii lor. Ei nu se mulțumesc să fie copiii și părtași ai slavei Tale, ei vor să fie tați și purtători ai slavei Tale. Și totuși, Tu ești singurul Tată și singurul purtător a toată slava. Mulți sânt cei ce folosesc în chip rău slava Ta și mulți sânt cei ce se amăgesc pe sine. Nimic nu e atât de primejdios ca slava în mâinile muritorilor.

Tu arăți slava Ta, iar oamenii se ceartă în jurul ei. Slava Ta este fapt, iar slava omenească este cuvânt.

Slava Ta zâmbește și mângâie totdeauna, slava omenească despărțită de Tine înfricoșează și ucide.

Slava Ta hrănește pe cei săraci și îndrumă pe cei blânzi, slava omenească desparte de Tine. Ea este cea mai bună unealtă a satanei.

Ce caraghioși sânt oamenii când încearcă să-și facă slavă afară de Tine și despărțiți de Tine! Fost-a un nebun care ura soarele și încerca să afle un loc ferit de lumina soarelui, care să fie al lui. El a clădit o colibă întunecoasă și n'a făcut ferestre, și a intrat în ea, și stătea în beznă, și se bucura că s'a izbăvit de marele izvor al luminii. Astfel de nebun și astfel de cetățean al întunericului este cel ce se străduie să-și facă slavă afară de Tine și despărțit de Tine, Nemuritorule Izvor al Slavei!

Nu există slavă omenească, la fel cum nu există putere omenească. A Ta este puterea și a Ta este slava, Tatăl nostru. Dacă nu le împrumutăm de la Tine, nu le avem, și ne oflim ca frunzișul uscat despărțit de pom și împrăștiat după bunul plac al vântului.

Să fim mulțumiți, ca să ne numim copii ai Tăi. Nu este cinste mai mare în cer sau pe pământ decât aceasta.

Ia de la noi împărățiile noastre, puterea noastră și slava

noastră. Tot ce am numit vreodată *al nostru* zace în ruine. Ia de la noi ce era al Tău dintru început. Întreaga noastră istorie a fost o străduință nebunească de a făuri împărăția noastră, puterea noastră și slava noastră. Încheie grabnic vechea noastră istorie, unde ne-am luptat să ajungem stăpâni în casa Ta, și deschide o istorie nouă, unde ne vom trudi să ajungem slugi în casa care este a Ta. Iată, mai bun și mai slăvit lucru este a fi slugă în Împărăția Ta decât a fi cel mai mare dintre împărați în împărăția noastră.

Drept aceea, fă-ne, Tată, slugi ale Împărăției Tale, puterii Tale și slavei Tale, în neam și în neam și în toți vecii. Amin!

Colecția
SFÂNTUL
NICOLAE VELIMIROVICI

Sfântul Nicolae Velimirovici
Episcopul Ohridei și Jicei
TÂLCUIRE LA TATĂL NOSTRU

Traducerea a fost făcută după originalul
în limba Sârbă/ Свети Владика Николај,
Изабрана дела у 10 књига - књига
бр. 6, Глас Цркве, Ваљево, 1996
Traducător/ Adrian Tănăsescu -Vlas
Ediție îngrijită/ Ionuț și Sladjana Gurgu

Redactor/ Radu Hagiu
Concept grafic/ Atelieruldegrafică.ro
Tehnoredactare/ Maria Marin
Tipar/ Accent Print - Suceava

Editura Predania/
CP 67, OP 13 București
www.predania.ro

Distribuție/ Balkan Press
0747.499.930

